

Armáda slaví 30 let, k výročí vydalo Ministerstvo obrany knihu vzpomínek náčelníků generálního štábů

30.1.2023 - | Ministerstvo obrany ČR

Ač se armáda teprve blíží Kristovým létům, má podle ministryně obrany Jany Černochové respekt a uznání nejen doma, ale i za hranicemi. Z velké, branecké, se změnila na menší, profesionální. „Naše armáda, byť menší, pro nás v posledních třiceti letech byla ohromnou kotvou a vždy jsme na ní nakládali všemožné úkoly týkající se nejen obrany, ale i bezpečnosti. Vzpomeňme na povodně, covid, požáry, na nasazení k posílení policie i na zahraniční operace, kde tak skvěle vojáci reprezentují náš stát a naši vlajku,“ zdůraznila ministryně.

Velký kus cesty ušla armáda za poslední tři dekády i podle náčelníka Generálního štábů AČR generálmajora Karla Řehky. Vycvičila tisíce vojáků, získala prestiž ve světě a nabrala sebevědomí. Připomněl, že od roku 2005 je plně profesionální a zmínil vstup do NATO v roce 1999, díky němuž ČR vstupuje do čtvrté dekády svobody. Čeští vojáci byli za třicet let existence nasazeni v 67 operacích v Evropě, Asii i Africe. Několika misím také veleli. Řehka rovněž zmínil pomoc civilnímu obyvatelstvu během přírodních katastrof či covidu. Vysoké důvěry veřejnosti si podle jeho slov vojáci váží a berou ho jako závazek.

Svět se změnil, změnit se musí i armáda

Šéf armády upozornil na měnící se bezpečnostní prostředí v souvislosti s konfliktem na Ukrajině. „Svět se změnil, Evropa se změnila a armáda se také musí změnit. Všechno, co jsme si posledních třicet let říkali o míru, varovací době a bezpečnostním riziku, dnes neplatí,“ konstatoval s tím, že jeho povinností je dělat všechny kroky, aby se společnost připravila na možnou hrozbu konfliktu velkého rozsahu, velké intenzity a proti vyspělému protivníkovi. Vláda podle Černochové dělá vše proto, aby Rusko prohrálo. „Nemůžeme spoléhat na hrdinství ukrajinských vojáků, musíme být připraveni naši zemi a naše hodnoty s našimi spojenci bránit a ubránit,“ uvedla.

Silné spojenectví se Slovenskem

Ministryně obrany rovněž zmínila, že česká armáda úzce spolupracuje se slovenskou armádou, kterou na setkání reprezentoval ministr Jaroslav Nadě. „Byť jsme si před 30 lety čs. armádu rozdělili, nyní patříme k nejbližším spojencům a troufám si říci, že máme nejlepší vztahy v novodobé historii,“ upozornila Černochová.

Podle Jaroslava Nadě silné pouto mezi oběma armádami začalo vznikat už v legiích během první světové války, pokračovalo spoluprací v druhoválečném odboji, kde například bok po boku Slovák Josef Gabčík a Čech Jan Kubiš vykonali výjimečný hrdinský akt – atentát na Reinharda Heydricha. V roce 1993 se Československo rozdělilo a dělení čekalo i armádu. „Dokázali jsme to s velikou mírou respektu až gracií. A asi jsme se museli rozdělit, abychom zjistili, jak dobré se nám pracuje. Ať to bylo v misích či při dalších projektech,“ zmínil ministr Nadě a česko-slovenské spojenectví označil za unikátní a mimořádné.

Během slavnostního večera ministryně obrany spolu s autorem Pavlem Barochem a bývalými šéfy

armády pokřtila novou publikaci Devět generálů – 30 let Armády ČR pohledem náčelníků Generálního štábu AČR. Na úspěch knihy i armády připili armádní generálové Jiří Šedivý, Pavel Štefka, Petr Pavel, Josef Bečvář i Karel Řehka.

Ministryně obrany v závěru ceremoniálu vyznamenala dvě desítky osobností resortními vyznamenáními.

- Vzniku samostatné Armády ČR předcházelo rozdělení tehdejší armády ČSFR. Pro rozdělení sil a prostředků byl stanoven poměr 2:1, a to s ohledem na kvantitativní a kvalitativní ukazatele a cenovou hodnotu armádního majetku (podle odhadu 418 mld. korun). Celý proces řídil Generální štáb v součinnosti s Vojenskými velitelstvími Západ, Střed a Východ a Velitelstvím letectva a protivzdušné obrany.
- K přesunu techniky a materiálu mezi oběma republikami se uskutečnilo 2 324 vojenských transportů po železnici a 117 přesunů kolon techniky po silnicích. Ze Slovenska do ČR bylo přesunuto: 224 dělostřeleckých systémů, 42 letounů, 39 kusů automobilní techniky, 691 ostatních druhů techniky. Na Slovensko se naopak přesunulo: 347 dělostřeleckých systémů, 163 letounů, 164 tanků, 59 BVP a OT, 2032 automobilní techniky a 610 ostatních druhů techniky. Dělení letecké techniky bylo provedeno v poměru 2:1 s výjimkou strojů MiG-29, kde byl poměr 1:1 a letounů MiG-23, které zůstaly v ČR.
- Přesuny výzbroje, techniky a materiálu započaly 1. listopadu 1992 a skončily do 20. prosince 1992. K dořešení sporných otázek byla na počátku roku 1993 zřízena smíšená komise. Dělení majetku armády ČSFR proběhlo bezkonfliktně a kultivovaně, a bylo ukončeno k 31. říjnu 1993.

<http://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/armada-slavi-30-let--k-vyroci-vydalo-ministerstvo-obrany-knihu-vzpominek-nacelniku-generalniho-stabu-241883>